

رواسازی و انطباق یابی مقیاس خودباوری های مربوط به اضطراب اجتماعی (SBSA)

تاریخ پذیرش: ۹۵/۱/۱۵

تاریخ دریافت: ۹۳/۱۱/۲۵

زکيه عادلې پور، علي جوادى، حسين كارشكي

چکیده

مقدمه: پژوهش حاضر با هدف تبیین ویژگی های روان سنجی مقیاس خودباوری های مربوط به اضطراب اجتماعی (SBSA) در جامعه ایرانی و با روش توصیفی انجام شد.

روش: کلیه دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد در مقطع کارشناسی در نیم سال اول سال تحصیلی ۱۳۹۳-۱۳۹۴، جامعه آماری تحقیق را تشکیل می دهند؛ که از این میان ۴۰۲ دانشجو با روش نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند. داده ها با استفاده از مقیاس ۱۵ آیتمی خودباوری های مربوط به اضطراب اجتماعی (SBSA)، مقیاس اضطراب اجتماعی جرابک و مقیاس هراس اجتماعی (SPIN) جمع آوری شدند.

یافته ها: برای تعیین روایی آزمون از روش های روایی سازه (تحلیل عاملی تاییدی) و روایی ملاکی با مقیاس اضطراب اجتماعی جرابک و مقیاس هراس اجتماعی (SPIN) و برای تعیین پایایی از روش همسانی درونی با شاخص آلفای کرونباخ استفاده گردید. بر اساس نتایج تحلیل عاملی تاییدی مدل ۳ عاملی SBSA از برازش نسبتاً مطلوبی برخوردار است. پایایی کلی مقیاس نیز از روش آلفای کرونباخ ۰/۸۱ به دست آمد.

نتیجه گیری: نتایج تحلیل های آماری نشان داد که می توان از این مقیاس برای ارزیابی خودباوری های مربوط به اضطراب اجتماعی در جمعیت ایرانی استفاده نمود.

واژه های کلیدی: روایی - پایایی - خودباوری های اضطراب اجتماعی.

Adelipoor.zakiye@gmail.com

javadiali@ut.ac.ir

kareshki@um.ac.ir

* دانشجوی کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

** نویسنده مسئول: دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره مدرسه دانشگاه تهران، تهران، ایران

*** دانشیار، گروه علوم تربیتی دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

مقدمه

اختلال اضطراب اجتماعی^۱، حالت روان‌شناختی مزمنی است که با ترس و اجتناب از موقعیت‌های اجتماعی شناخته می‌شود [۱]. این اختلال شیوع بالایی داشته (۱۲/۱ درصد) [۲] و شروع زودهنگام آن، زمینه را برای ابتلا به انواع دیگری از اضطراب، افسردگی و سوء مصرف مواد مستعد می‌سازد [۳-۵]. اختلال اضطراب اجتماعی با پریشانی روحی قابل توجه و اختلال عملکردی در حوزه‌های اجتماعی همراه است و تا تشخیص و درمان مناسب، ادامه می‌یابد [۶]. شواهد نشان می‌دهد که افراد با این اختلال، مشکلات جدی را در فرصت‌های شغلی، تحصیلی و اجتماعی‌شان گزارش می‌کنند [۷].

مدل‌های برجسته اضطراب اجتماعی، تاکید ویژه‌ای بر نقش عوامل شناختی در ایجاد این اختلال دارند. مدل‌های شناختی [۸-۱۰] معتقدند که باورهای مربوط به خود^۲، عامل مهمی در دوام اختلال اضطراب اجتماعی هستند. بر مبنای مدل‌های شناختی، افراد دارای این اختلال از باورهای مختل درباره‌ی خود و درباره‌ی این که چگونه در موقعیت‌های اجتماعی ارزیابی می‌شوند، برخوردارند. این باورها، منجر به بروز واکنش‌های عاطفی منفی (همچون ترس و اضطراب)، رفتارهای ناهنجار (همچون اجتناب اجتماعی)، اختلالات عاطفی و در نتیجه حفظ اضطراب اجتماعی می‌شوند.

کلارک و ولز [۸] معتقدند که در مرکزیت اضطراب اجتماعی، سه نوع باور مختل درباره‌ی خود وجود دارد که موجب می‌شوند افراد با این اختلال، موقعیت‌های اجتماعی و عملکردی را تهدیدآمیز تفسیر نمایند. این باورها که با فرآیندهای شناختی و رفتاری ابقا می‌شوند [۱۱]، عبارتند از: ۱) استانداردهای بالا^۳ برای عملکرد اجتماعی (من باید تایید همه افراد را به دست بیاورم)، ۲) باورهای شرطی^۴ مرتبط با ارزیابی اجتماعی (اگر اشتباه کنم، دیگران طردم خواهند کرد) و ۳) باورهای مطلق^۵ درباره‌ی خود (مردم فکر می‌کنند من ضعیف هستم) [۱۲]. مطابق با مدل

کلارک و ولز [۸]، افراد با اضطراب اجتماعی بالا، شناخت منفی تری نسبت به خود و نسبت به چگونگی عملکردشان در موقعیت‌های اجتماعی دارند.

مطالعات همبستگی مثبتی میان اضطراب اجتماعی، افزایش شناخت منفی و کاهش شناخت مثبت در موقعیت‌های اجتماعی نشان داده‌اند [۱۳-۱۴]. بیزلی^۶، گلس^۷، چمبلز^۸ و آرنکوف^۹ [۱۵] نیز رابطه مثبتی میان اضطراب اجتماعی و باورهای منفی یافتند. همچنین مطالعات نشان می‌دهند که افراد با اضطراب اجتماعی، شناخت منفی تری از خود در موقعیت‌های اجتماعی دارند؛ که این شناخت منفی عمدتاً با عدم کفایت اجتماعی، ترس از آگاهی دیگران و ترس از ارزیابی منفی مرتبط است [۱۶-۱۹].

اهمیت باورها در مدل‌های اضطراب اجتماعی، منجر به توسعه ابزارهایی برای اندازه‌گیری آن‌ها شد. بسیاری از این ابزارها، افکار گذرا و ناپایدار را در مورد سنجش قرار می‌دهند. به عنوان مثال، پرسشنامه‌هایی به وجود آمدند تا افکار مربوط به انواع خاصی از موقعیت‌های ارزیابی اجتماعی را بسنجند. در ارتباط با موقعیت سخنرانی، هافمن و دیبارتولو^{۱۰} [۲۰] یک مقیاس خودگویی توسعه دادند، که اجرای این مقیاس نشان داد میان خودگویی منفی و اضطراب اجتماعی، رابطه مثبت و میان خودگویی مثبت و اضطراب اجتماعی رابطه منفی وجود دارد. در این راستا پرسش‌نامه عملکردی راپی و لیم^{۱۱} [۲۱] نشان داد که افراد با اضطراب اجتماعی بالا، ارزیابی منفی تری از مهارت‌های سخنرانی خود دارند [۲۲]. گلس، مرلوزی، بیور^{۱۲} و لارسن^{۱۳} [۲۳] مقیاس تعامل اجتماعی (SISST) را برای ارزیابی تفکرات مربوط به تعاملات اجتماعی ایجاد کردند. بیزلی و همکاران [۱۵] با استفاده از مقیاس SISST نشان دادند که افراد با اضطراب اجتماعی، درباره‌ی موقعیت سخنرانی افکار منفی تری را گزارش می‌کنند.

در حالی که این پرسشنامه‌ها سعی در سنجش حالات گذرا، همچون افکار داشتند؛ مقیاس‌هایی به وجود آمدند تا

6- Beazley
7- Glass
8- Chambless
9- Arnkoff
10- DiBartolo
11- Lim
12- Biever
13- Larsen

1- Social anxiety disorder
2- Self-Beliefs
3- high standards
4- conditional beliefs
5- Unconditional beliefs

مرور پیشینه نشان می دهد که مدل های مختلفی از شناخت های مربوط به اضطراب اجتماعی مورد بررسی قرار گرفته اند؛ با این حال مقیاسی که هر سه نوع باور مطرح شده در مدل کلارک و ولز [۸] را بسنجد، ایجاد نشده است. اخیراً ونگ و مولدس [۳۰] مقیاس خودباوری های مربوط به اضطراب اجتماعی^۸ (SBSA) را ارائه دادند. SBSA اولین مقیاسی است که هر سه نوع باور مختل ارائه شده در مدل کلارک و ولز [۸] را شامل می شود. این مقیاس دارای ۱۵ آیتم و سه خرده مقیاس استانداردهای بالا، باورهای شرطی و باورهای مطلق است. ونگ و مولدس [۳۰]، ۱۵ آیتم SBSA را از ۴۹ آیتم کلارک و ولز [۸] استخراج کردند؛ زیرا این ۱۵ آیتم، در اجرای آزمایشی بالاترین همبستگی مثبت را با تست FNE پس از کنترل افسردگی نشان دادند.

استانداردهای بالا، استانداردهای اجتماعی سطح بالایی هستند که افراد با اضطراب اجتماعی معتقدند باید به آنها دست یابند تا از ارزیابی منفی دیگران در موقعیت های اجتماعی مصون بمانند. چنین استانداردهایی که دست یابی به آنها نیز دشوار است، منجر به اضطراب می شوند [۸]. باورهای شرطی، بدین معنا هستند که افراد با اضطراب اجتماعی عقیده دارند در صورت داشتن معیاری خاص، با ارزیابی منفی دیگران مواجه خواهند شد. باورهای مطلق نیز نشان می دهند که افراد مضطرب اجتماعی معتقدند که دیگران همیشه تفکری منفی نسبت به آنها دارند. این دسته از باورها در نتیجه تجربه ارزیابی های منفی بوجود می آیند [۳۱].

ونگ و مولدس [۳۰] خصوصیات روان سنجی اولیه SBSA را گزارش کردند: SBSA و خرده مقیاس هایش از همسانی درونی مطلوبی برخوردارند. (آلفای کرونباخ برای کل مقیاس، خرده مقیاس استانداردهای بالا، خرده مقیاس باورهای شرطی و خرده مقیاس باورهای مطلق به ترتیب برابر ۰/۹۴، ۰/۸۵، ۰/۹۱، و ۰/۸۲). همبستگی آیتم ها با کل مقیاس نیز رضایت بخش است. (۰/۷۲ تا ۰/۸۸). برای خرده مقیاس استانداردهای بالا، ۰/۷۳ تا ۰/۸۹. برای خرده مقیاس باورهای شرطی و ۰/۷۹ تا ۰/۸۵. برای خرده مقیاس باورهای مطلق). نتایج این مطالعه نشان داد که خرده مقیاس های

خصیصه های با ثبات تری همچون باورها^۱ را بسنجد. تورنر، جانسون^۲، بیدل، هیزر^۳ و لیدیارد^۴ [۲۴] مقیاس افکار و باورهای اجتماعی (STABS) را برای سنجش باورهای اصلی، که مشخصه های اضطراب اجتماعی هستند، توسعه دادند. تحلیل عاملی STABS نشان داد که این مقیاس از دو عامل "مقایسه اجتماعی"^۵ و "بی کفایتی اجتماعی"^۶ تشکیل شده است. مطالعه فرگوس و همکاران [۲۵] ضمن تایید دو عامل STASB، همبستگی مثبت این عوامل را با اضطراب اجتماعی نشان داد. رودباگ^۷ [۲۵] نیز مقیاس طرحواره انفعال مرکزی (CES) را توسعه داد، که تمایل افراد دارای اضطراب اجتماعی را برای پنهان کردن جنبه هایی از خود به علت ترس از ارزیابی منفی دیگران می سنجد. خرده مقیاس های این پرسش نامه رابطه مثبتی با اضطراب اجتماعی نشان دادند. مقیاس دیگر درباره باورها، مقیاس باورهای ناهنجار میان فردی [۲۶] است، که باورهای میان فردی مربوط به اضطراب اجتماعی را اندازه می گیرد.

در ایران، مقیاس ترس از ارزیابی منفی نوجوانان (BFNE) توسط گراوند، شکری، خدائی و امرایی [۲۷] هنجاریابی شده است. این پرسش نامه دو عاملی، همبستگی معناداری با مقیاس اضطراب اجتماعی نشان داد. مقیاس اضطراب در تعاملات اجتماعی (SIAS) از دیگر مقیاس هایی است که در ایران هنجاریابی شده است. این مقیاس ۲۰ آیتمی نیز همبستگی مثبتی با مقیاس SPIN و BFNE نشان داد [۲۸]. مقیاس تصویر خود منفی (NSPS) که توسط عطری فرد و همکاران [۲۹] در ایران هنجاریابی شده، مقیاسی ۴ عاملی است که نگرانی افراد را از برملا شدن ویژگی هایی که در خود ناقص می بینند، مورد سنجش قرار می دهد. این مقیاس نیز همبستگی مثبتی با مقیاس اضطراب تعامل اجتماعی (SIAS) و مقیاس هراس اجتماعی (SPS) نشان داد.

- 1- beliefs
- 2- Johnson
- 3- Heiser
- 4- Lydiard
- 5- Social Comparison
- 6- Social Ineptness
- 7- Rodebaugh

8- Self-Beliefs Related to Social Anxiety Scale

کارشناسی و ۳۳ نفر از افراد دارای اختلال اضطراب اجتماعی تکرار کردند. در این مطالعه نیز مدل سه عاملی، شاخص‌های مناسب تری را در مقایسه با مدل دو عاملی و تک عاملی کسب کرد و آزمون خی دو نشان که مدل سه عاملی از نظر معناداری در مقایسه با مدل دو عاملی $\chi^2(2) = 83/74$ $P < .01$ و مدل تک عاملی $\chi^2(3) = 403/82$ $P < .01$ برتر است. همسانی درونی SBSA و خرده مقیاس‌ها در نمونه دانشجویان به ترتیب برابر ۰/۹۴، ۰/۸۵، ۰/۹۱، ۰/۸۷ و در نمونه افراد مضطرب اجتماعی به ترتیب برابر ۰/۸۵، ۰/۸۱، ۰/۷۸ و ۰/۸۱ بدست آمد. مقدار پایایی باز آزمایی نیز در کل مقیاس ۰/۸۱ و در خرده مقیاس‌ها معادل ۰/۷۸ بود. جهت سنجش روایی همگرا و واگرا از تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شد و رابطه‌ی مثبتی میان مقیاس SBSA و خرده مقیاس‌ها با مقیاس SPS و افسردگی DASS بدست آمد. جهت سنجش روایی افزایشی، خرده مقیاس‌های STABS و خرده مقیاس‌های SBSA به عنوان پیش بین در گام اول و دوم و SPS به عنوان متغیر وابسته در رگرسیون چندگانه وارد شدند. نتایج نشان داد که مقیاس SBSA و خرده مقیاس استاندارد بالا و باورهای شرطی، نسبت به خرده مقیاس‌های STABS پیش بین‌های مثبت تری برای SPS بودند. به منظور بررسی روایی افتراقی، SBSA در دو نمونه دانشجویان و افراد مضطرب اجتماعی تکمیل گردید و نتایج نشان داد که افراد با اضطراب اجتماعی به طور معناداری در کل مقیاس و خرده مقیاس‌های آن، نمرات بالاتری کسب کردند. ($P < .001$). سایر مطالعات نیز ویژگی‌های قابل قبولی را برای مقیاس SBSA گزارش کرده‌اند [۷، ۱۱، ۳۳]. از آن جا که مقیاس SBSA تنها ابزاری است که هر سه نوع باورهای ناکارآمد مربوط به اضطراب اجتماعی را شامل می‌شود و تاکنون در ایران مطالعه‌ای مبنی بر هنجاریابی این مقیاس یا مقیاس‌های مشابهی صورت نگرفته است، هدف پژوهش حاضر تعیین ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس SBSA در جامعه ایرانی می‌باشد.

SBSA همبستگی مثبتی با مقیاس ترس از ارزیابی منفی و مقیاس افسردگی دارد. ونگ و مولدس [۳۱] در مطالعه دیگری که بر روی ۶۰۰ دانشجوی روان‌شناسی مقطع کارشناسی انجام دادند، مشخصات روان‌سنجی دیگری از مقیاس SBSA را مورد سنجش قرار دادند. تحلیل عاملی اکتشافی نامحدود، آیت‌های باورهای شرطی و باورهای مطلق را به عنوان عامل اول و آیت‌های استاندارد بالا را به عنوان عامل دوم، در یک مدل دو عاملی نشان داد. تحلیل عاملی تاییدی نشان داد که مدل سه عاملی نظری (بر اساس مدل کلارک و ولز) از شاخص‌های مناسبی برخوردار است. همچنین نتایج آزمون خی دو نشان داد مدل سه عاملی نظری نسبت به مدل دو عاملی تجربی (از تحلیل عاملی اکتشافی) $(SDCS\chi^2(2) = 39/33$ $P < .01$) و مدل تک عاملی $(SDCS\chi^2(3) = 150/87$ $P < .1$) از برازش مناسب تری برخوردار است.

در این مطالعه نیز SBSA و خرده مقیاس‌های همسانی درونی بالایی برخوردار بودند. (آلفای کرونباخ برای کل مقیاس، خرده مقیاس استانداردهای بالا، خرده مقیاس باورهای شرطی و خرده مقیاس باورهای مطلق به ترتیب برابر ۰/۹۲، ۰/۸۳، ۰/۸۹ و ۰/۸۰). همچنین همبستگی آیت‌ها با کل مقیاس در محدوده ۰/۵۸ تا ۰/۷۹ و رضایت بخش بود. مقادیر پایایی باز آزمایی، بالا و به ترتیب برای کل مقیاس و خرده مقیاس‌ها برابر ۰/۸۲، ۰/۷۳، ۰/۷۸ و ۰/۷۲ بود. جهت بررسی روایی سازه، همبستگی مقیاس SBSA و خرده مقیاس‌های آن با مقیاس‌های FNE، SPS، SIAS، BAI، BDI-II محاسبه شد، که ضرایب از محدوده ۰/۱۶ تا ۰/۹۵ قرار داشته و همگی در سطح ۰/۰۱ معنادار بودند. نتایج تحلیل رگرسیون نیز نشان داد که سه متغیر ترکیبی پیش بین اضطراب اجتماعی، اضطراب عمومی و افسردگی، ۵۴/۳ درصد از واریانس کل مقیاس SBSA، ۳۰/۷ درصد از واریانس خرده مقیاس استاندارد بالا، ۴۸/۱ درصد از واریانس خرده مقیاس باورهای شرطی و ۳۵/۶ درصد از واریانس خرده مقیاس باورهای مطلق را تبیین نمودند.

ونگ، مولدس و رابی [۳۲] خصوصیات روان‌سنجی SBSA را در یک نمونه ۲۳۵ نفری از دانشجویان

روش

طرح پژوهش: طرح پژوهش توصیفی می باشد و به منظور رواسازی و بررسی ویژگی های روان سنجی مقیاس SBSA انجام شده است.

آزمودنی ها: کلیه دانشجویان دانشگاه فردوسی مشهد در مقطع کارشناسی در نیم سال اول سال تحصیلی ۱۳۹۴-۱۳۹۳، جامعه آماری تحقیق را تشکیل می دهند. حجم نمونه در مطالعات آزمون سازی باید ده برابر تعداد سوالات و حداقل ۲۰۰ نفر باشد، از این رو تعداد ۴۰۲ دانشجو با روش نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند. در مرحله اول از میان دانشکده های مختلف، سه دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی، ادبیات و علوم انسانی و مهندسی و در مرحله بعد تعدادی از کلاس های مقطع کارشناسی در هر دانشکده انتخاب و دانشجویان کلاس ها به مقیاس ها پاسخ دادند. به این ترتیب ۱۳۷ دانشجو از دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی، ۱۳۵ دانشجو از دانشکده ادبیات و علوم انسانی و ۱۳۰ دانشجو از دانشکده مهندسی انتخاب شدند، که ۲۲۰ نفر آن ها مرد و ۱۸۲ نفر آن ها زن بودند. دامنه سنی آزمودنی ها ۱۹-۳۲ سال با میانگین سنی ۲۱/۱۲ و انحراف استاندارد ۲/۱۲ می باشد.

ابزار

۱- مقیاس خودباوری های مربوط به اضطراب اجتماعی (SBSA): این مقیاس ۱۵ سوالی [۳۰] قوی ترین باورهای مربوط به خود را در یک موقعیت اجتماعی می سنجد. مقیاس SBSA دارای سه خرده مقیاس است: استانداردهای بالا (آیتم های ۴-۷-۱۱-۱۵)، باورهای شرطی (آیتم های ۱-۳-۵-۸-۱۰-۱۲-۱۳) و باورهای غیرشرطی (آیتم های ۲-۶-۹-۱۴). سوالات در طیف لیکرت یازده درجه ای (۰= کاملاً مخالف تا ۱۰= کاملاً موافق) نمره گذاری می شوند. نمره هر خرده مقیاس از جمع نمرات آیتم های مربوطه و نمره کل مقیاس از جمع نمرات سه خرده مقیاس به دست می آید.

۲- مقیاس اضطراب اجتماعی جرابک: این پرسش نامه که در سال ۱۹۹۶ توسط جرابک ساخته شد، دارای ۲۵ سوال ۵ گزینه ای (هرگز=۱ تا همیشه=۵) می باشد. این پرسش نامه دارای پنج خرده مقیاس ترس از بیگانگان، ترس از ارزیابی توسط دیگران، ترس از صحبت کردن در جمع،

ترس از انزوای اجتماعی و ترس از آشکار شدن علائم اضطراب است. فردی [۳۴] همسانی درونی پرسش نامه را با روش آلفای کرونباخ ۰/۷۶ گزارش کرده است. روایی همگرا برای کل مقیاس در افراد مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی در مقایسه با نمرات مقیاس هراس اجتماعی (BSPS) همبستگی ۰/۵۷ تا ۰/۸۰ را نشان داد.

۳- مقیاس هراس اجتماعی (SPIN): این پرسش نامه توسط کانور^۱ و همکاران [۳۵] جهت سنجش اختلال اضطراب اجتماعی ساخته شد. این مقیاس خودسنجی ۱۷ ماده ای دارای سه مقیاس فرعی ترس (۶ آیتم)، پرهیز (۷ آیتم) و ناراحتی فیزیولوژیک (۴ آیتم) است. کانور و همکاران [۳۵]، پایایی بازآزمایی را در گروه های مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی ۰/۷۸ تا ۰/۸۹ و همسانی درونی را با آلفای کرونباخ و در افراد بهنجار، برای کل مقیاس و خرده مقیاس های ترس، پرهیز و ناراحتی فیزیولوژیک به ترتیب ۰/۹۴ ، ۰/۸۹ ، ۰/۹۱ و ۰/۸۰ گزارش کرده اند. عبدی [۳۶] همسانی درونی پرسش نامه را با آلفای کرونباخ برابر ۰/۸۶ و پایایی بازآزمایی آن را ۰/۸۳ به دست آورده است. بهرامی [۳۷] نیز پایایی مقیاس و خرده مقیاس های آن را به ترتیب معادل ۰/۸۵ ، ۰/۷۰ ، ۰/۷۲ و ۰/۸۲ گزارش کرده است. در پژوهش حسنونند عموزاده، باقری و شعیری [۳۸]، روایی خرده مقیاس های SPIN با مقیاس های مورد استفاده، بین ۰/۶۴ تا ۰/۷۸ بود.

روند اجرای پژوهش: جهت بررسی ویژگی های روان سنجی مقیاس SBSA، نخست مقیاس مذکور به زبان فارسی ترجمه، سپس ترجمه آن به زبان انگلیسی برگردانده شد تا نسبت به معادل بودن محتوای ترجمه فارسی مقیاس با محتوای اصلی آن اطمینان حاصل شود. در آخر نسخه اصلی به همراه نسخه ترجمه شده در اختیار سه نفر از اساتید گروه علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه فردوسی تهران قرار گرفت تا از نظر صحت ترجمه مورد ارزیابی قرار گیرد. در اجرای مقدماتی که بر روی سی نفر از دانشجویان دانشکده علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه فردوسی انجام گرفت، پایایی کل مقیاس و خرده مقیاس استانداردهای بالا، باورهای شرطی و باورهای غیرشرطی با روش آلفای کرونباخ به ترتیب معادل ۰/۷۹ ، ۰/۶۶ ، ۰/۷۷

کرونباخ استفاده شد. نتایج در قسمت یافته‌ها ارائه شده است.

یافته‌ها

میانگین و انحراف استاندارد ۱۵ سوال مقیاس SBSA در جدول ۱ ارائه شده است:

و ۰/۵۲ به دست آمد و پس از آن اجرای نهایی انجام شد. قبل از تکمیل پرسش‌نامه‌ها، از دانشجویان خواسته شد دستورالعمل را بخوانند و با نهایت دقت به سوالات پاسخ دهند. به منظور تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی شامل میانگین و انحراف استاندارد و آمار استنباطی شامل تحلیل عاملی اکتشافی، ضریب همبستگی پیرسون و ضریب آلفای

جدول ۱) میانگین و انحراف استاندارد سوالات

سوال	میانگین	انحراف استاندارد
۱	۲/۴۳	۲/۷۰
۲	۱/۴۴	۲/۲۰
۳	۳/۲۳	۳/۰۴
۴	۷/۲۴	۲/۸۱
۵	۳/۱۹	۲/۹۳
۶	۱/۷۶	۲/۲۵
۷	۷/۷۴	۲/۵۴
۸	۴/۳۳	۳/۰۳
۹	۱/۴۸	۱/۹۷
۱۰	۲/۵۱	۲/۷۳
۱۱	۵/۰۷	۳/۱۹
۱۲	۳/۸۴	۲/۹۶
۱۳	۳/۷۳	۳/۰۲
۱۴	۱/۱۷	۲/۰۳
۱۵	۴/۹۰	۳/۲۵

آزمون، از طریق ضریب همبستگی پیرسون محاسبه و در جدول ۲ ارائه شده است.

نتایج نشان می‌دهد که سوال ۷ بالاترین میانگین و سوال ۱۴ کم‌ترین میانگین را در بین سوالات دارا هستند. همبستگی سوالات مقیاس SBSA با یکدیگر و با نمره کل

جدول ۲) ضرایب همبستگی سوالات مقیاس با یکدیگر و با نمره کل آزمون

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱		
															۰/۳۴***	۲
															۰/۳۴***	۳
													۰/۱۹***	۰/۱۰*	۰/۲۲***	۴
											۰/۱۵**	۰/۳۴***	۰/۱۸***	۰/۲۱***	۰/۲۱***	۵
											۰/۲۰***	۰/۳۴***	۰/۳۴***	۰/۲۲***	۰/۲۲***	۶
									۰/۰۶	۰/۱۴**	۰/۴۴***	۰/۱۶***	۰/۰۳	۰/۰۹*	۰/۰۹*	۷
								۰/۲۵***	۰/۱۸***	۰/۲۲***	۰/۲۰***	۰/۳۴***	۰/۱۸***	۰/۲۹***	۰/۲۹***	۸
							۰/۳۷***	۰/۰۴	۰/۲۹***	۰/۱۹***	۰/۰۳	۰/۳۱***	۰/۲۸***	۰/۱۹***	۰/۱۹***	۹
						۰/۲۹***	۰/۲۵***	۰/۰۲	۰/۲۲***	۰/۲۸***	۰/۰۵	۰/۲۸***	۰/۱۲*	۰/۴۳***	۰/۴۳***	۱۰
					۰/۲۹***	۰/۰۵	۰/۲۱***	۰/۲۹***	۰/۱۲*	۰/۲۵***	۰/۲۳***	۰/۱۹***	۰/۰۲	۰/۲۴***	۰/۲۴***	۱۱
				۰/۲۵***	۰/۴۲***	۰/۲۶***	۰/۵۷***	۰/۱۶***	۰/۲۱***	۰/۲۹***	۰/۱۷***	۰/۲۹***	۰/۱۵***	۰/۳۰***	۰/۳۰***	۱۲
			۰/۳۷***	۰/۲۴***	۰/۲۸***	۰/۲۳***	۰/۲۷***	۰/۱۲**	۰/۱۶***	۰/۳۰***	۰/۱۱*	۰/۲۹***	۰/۱۷***	۰/۲۴***	۰/۲۴***	۱۳
		۰/۱۸***	۰/۲۰***	۰/۰۷	۰/۱۸***	۰/۳۵***	۰/۲۲***	۰/۰۷	۰/۲۵***	۰/۱۸***	۰/۰۱	۰/۲۱***	۰/۳۱***	۰/۱۶***	۰/۱۶***	۱۴
	۰/۱۳**	۰/۳۱***	۰/۲۵***	۰/۴۳***	۰/۲۶***	۰/۰۹*	۰/۲۱***	۰/۲۶***	۰/۱۱*	۰/۲۶***	۰/۳۰***	۰/۳۲***	۰/۱۲**	۰/۳۵***	۰/۳۵***	۱۵
۰/۱۶***	۰/۳۹***	۰/۵۶***	۰/۶۴***	۰/۵۳***	۰/۵۶***	۰/۴۶***	۰/۶۲***	۰/۳۷***	۰/۴۲***	۰/۵۵***	۰/۴۳***	۰/۶۳***	۰/۴۲***	۰/۵۹***	۰/۵۹***	کل

* معناداری در سطح ۰/۰۵ ** معناداری در سطح ۰/۰۱ *** معناداری در سطح ۰/۰۰۱

حجم نمونه و درجه آزادی افزایش می یابد؛ استفاده از شاخص های برازندگی ریشه استاندارد باقی مانده مجذور میانگین (SRMR) و ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب (RMSEA) توصیه می شود. چنان چه مقادیر ریشه استاندارد باقی مانده مجذور میانگین (SRMR) و ریشه خطای میانگین مجذورات تقریب (RMSEA) بین صفر تا ۰/۵۰ باشد، بیانگر برازش خوب و بین ۰/۰۵ تا ۰/۱۰ بیانگر برازش قابل قبول الگو می باشد. قبل از تحلیل داده ها به کمک روش آماری تحلیل عاملی تاییدی، مفروضه های بهنجاری تک متغیری به کمک برآورد مقادیر چولگی و کشیدگی و مقادیر پرت تک متغیری و چندمتغیری به ترتیب با استفاده از نمودار مستطیلی و فاصله ماهالونویس آزمون و تایید شدند. شاخص های برازندگی مقیاس SBSA بررسی و نتایج آن در جدول ۳ ارائه شده است. یافته های مدل حاکی از آن است که برخی از شاخص ها حاکی از برازندگی مطلوب الگو و برخی از شاخص ها بیانگر برازندگی ضعیف الگو هستند. بنابراین می توان گفت که الگوی ۳ عاملی مقیاس SBSA از برازش نسبتاً مناسبی برخوردار می باشد.

نتایج نشان می دهد اکثر ضرایب همبستگی سوالات با یکدیگر در حد قابل قبول و معنادار هستند. میانگین ضرایب همبستگی درون سوالات ۰/۲۲ و در دامنه ۰/۰۱ تا ۰/۵ می باشد. همبستگی تمامی سوالات با نمره کل آزمون نیز قابل قبول و در سطح $p < 0.001$ معنادار است. میانگین ضرایب همبستگی سوالات با نمره کل مقیاس ۰/۵۲ و در دامنه ۰/۳۷ تا ۰/۶۴ می باشد. روایی مقیاس با استفاده از روایی سازه و با روش تحلیل عاملی بررسی گردید. با توجه به آن که ساختار عاملی مقیاس SBSA بر اساس مبانی نظری و تجربی از پیش معین شده؛ از روش تحلیل عاملی تاییدی برای احراز روایی سازه مقیاس استفاده شد. در تحلیل عاملی تاییدی با روش برآورد بیشینه درست نمایی (ML)، رایج ترین شاخص های برازندگی که مورد بررسی قرار می گیرند، عبارتند از: شاخص های برازندگی تطبیقی (CFI)، برازندگی افزایشی (IFI)، نیکویی برازش (GFI) و نیکویی برازش انطباقی (AGFI)، که هر چه به یک نزدیک تر باشند، بیانگر برازش مطلوب تری از الگو هستند. هر چند برای بررسی نیکویی برازش معمولاً از شاخص مجذور خی استفاده می شود، اما از آن جا که مجذور خی با افزایش

جدول ۳) شاخص‌های برازش تحلیل عاملی تاییدی مقیاس

مجدور خی	Df	CFI	IFI	NFI	GFI	AGFI	RMSEA
۳۳۵/۳۸	۸۷	۰/۸۳	۰/۸۴	۰/۸۰	۰/۸۸	۰/۸۳	۰/۰۹

در جدول ۴ نیز نتایج بارهای عاملی تحلیل عاملی تاییدی و ارزش عددی آن‌ها بالاتر از ۰/۵ می‌باشد، که بیانگر ارائه شده است که تمامی بارهای عاملی موجود معنادار بوده و برازش مناسب الگوی سه عاملی مقیاس است.

جدول ۴) بارهای عاملی سوالات

سوال	بار عاملی	خرده مقیاس
۱	۰/۵۸	باورهای شرطی
۲	۰/۶۲	باورهای غیرشرطی
۳	۰/۵۹	باورهای شرطی
۴	۰/۵۰	استانداردهای بالا
۵	۰/۵۳	باورهای شرطی
۶	۰/۶۲	باورهای غیرشرطی
۷	۰/۵۶	استانداردهای بالا
۸	۰/۶۳	باورهای شرطی
۹	۰/۷۲	باورهای غیرشرطی
۱۰	۰/۶۴	باورهای شرطی
۱۱	۰/۶۶	استانداردهای بالا
۱۲	۰/۶۷	باورهای شرطی
۱۳	۰/۵۶	باورهای شرطی
۱۴	۰/۷۲	باورهای غیرشرطی
۱۵	۰/۶۵	استانداردهای بالا

جهت بررسی روایی ملاکی مقیاس از دو پرسش نامه اضطراب اجتماعی جرابک و هراس اجتماعی (SPIN) استفاده شد. همبستگی مقیاس SBSA و خرده مقیاس‌های آن با دو پرسش نامه مذکور، از طریق ضریب همبستگی پیرسون محاسبه و نتایج آن در جدول ۵ گزارش شده است.

جدول ۵) همبستگی مقیاس SBSA و خرده مقیاس‌های آن با پرسش نامه اضطراب اجتماعی و هراس اجتماعی

پرسش نامه اضطراب اجتماعی جرابک	پرسش نامه هراس اجتماعی SPIN	مقیاس SBSA
۰/۲۸***	۰/۴۰***	مقیاس SBSA
۰/۰۲	۰/۱۱*	خرده مقیاس استانداردهای بالا
۰/۳۰***	۰/۴۱***	خرده مقیاس باورهای شرطی
۰/۳۵***	۰/۳۹***	خرده مقیاس باورهای غیرشرطی

* معناداری در سطح ۰/۰۵ *** معناداری در سطح ۰/۰۰۱

رابطه خرده مقیاس استانداردهای بالا با پرسش نامه اضطراب اجتماعی، معنادار هستند.

نتایج موجود در جدول ۵ نشان می‌دهد ضرایب همبستگی پیرسون میان مقیاس SBSA و خرده مقیاس‌های آن با پرسش نامه اضطراب اجتماعی و هراس اجتماعی، به جز در

برای بررسی پایایی آزمون، از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که نتایج آن در جدول ۶ گزارش شده است:

جدول ۶) ضرایب آلفای کرونباخ برای عامل ها و کل مقیاس

عامل	ضریب آلفای کرونباخ
عامل ۱: استانداردهای بالا	۰/۶۵
عامل ۲: باورهای شرطی	۰/۷۶
عامل ۳: باورهای غیرشرطی	۰/۶۳
کل مقیاس	۰/۸۱

SBSA و خرده مقیاس های آن، همچنین همبستگی عوامل با یکدیگر در جدول ۷ ارائه شده است:

نتایج موجود در جدول ۶ نشان می دهد که مقیاس SBSA و خرده مقیاس های آن از پایایی مطلوبی برخوردارند. میانگین و انحراف استاندارد نمرات آزمودنی ها در مقیاس

جدول ۷) میانگین، انحراف استاندارد و همبستگی مقیاس SBSA و خرده مقیاس های آن

میانگین (انحراف استاندارد)	۱	۲	۳	
۵۴/۰۸ (۲۱/۴۴)				مقیاس SBSA
۲۴/۹۵ (۸/۳۰)	۰/۶۹***			خرده مقیاس استانداردهای بالا
۲۳/۲۷ (۱۳/۱۱)	۰/۹۲***	۰/۴۶***		خرده مقیاس باورهای شرطی
۵/۸۵ (۵/۵۸)	۰/۶۱***	۰/۱۰*	۰/۴۹***	خرده مقیاس باورهای غیرشرطی

* معناداری در سطح ۰/۰۵ *** معناداری در سطح ۰/۰۰۱

هدف پژوهش حاضر، بررسی ویژگی های روان سنجی مقیاس خودباوری های مربوط به اضطراب اجتماعی (SBSA) در جامعه ایرانی بوده است؛ که به این منظور ۴۰۲ نفر از دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه فردوسی مشهد مورد مطالعه قرار گرفتند. این مقیاس مداد و کاغذی بر اساس نظریه کلارک و ولز [۸]، قوی ترین باورهای مربوط به خود را در یک موقعیت اجتماعی مورد ارزیابی قرار می دهد. پس از اطمینان از دقت ترجمه و اجرای مقدماتی، روش های زیر شامل روایی (روایی سازه شامل تحلیل عاملی تاییدی و همبستگی عوامل با نمره کل مقیاس، روایی ملاکی) و پایایی (عامل ها و کل مقیاس) به کار گرفته شد. تحلیل عاملی تاییدی، مدل سه عاملی مقیاس SBSA شامل خرده مقیاس های استانداردهای بالا، باورهای شرطی و باورهای غیرشرطی را تایید کرد. استانداردهای بالا (آیتم های ۴-۷-۱۱-۱۵)، استانداردهای اجتماعی سطح بالایی هستند که افراد با اضطراب اجتماعی معتقدند باید به آنها دست یابند تا از ارزیابی منفی دیگران

نتایج ارائه شده در جدول ۷ نشان می دهد که همبستگی معناداری میان عوامل مقیاس SBSA با یکدیگر وجود دارد.

بحث

اختلال اضطراب اجتماعی، حالت روان شناختی مزمنی است که با ترس و اجتناب از موقعیت های اجتماعی شناخته می شود. مدل های برجسته اضطراب اجتماعی، تاکید ویژه ای بر نقش عوامل شناختی در ایجاد این اختلال دارند. این مدل ها معتقدند که باورهای مربوط به خود، عامل مهمی در دوام اختلال اضطراب اجتماعی هستند. بر مبنای مدل کلارک و ولز [۸]، در مرکزیت اضطراب اجتماعی سه نوع باور مختل درباره خود وجود دارد که موجب می شود افراد با این اختلال، موقعیت های اجتماعی و عملکردی را تهدیدآمیز تفسیر نمایند. SBSA اولین مقیاسی است که هر سه نوع باور مختل ارائه شده در مدل کلارک و ولز [۸] را شامل می شود.

برخوردار می‌باشد. در پژوهش‌های ونگ و مولدس [۱۱]، ۳۰، [۳۱]، ونگ و همکاران [۳۲] و ماکر و گریشام [۷] پایایی مقیاس از روش ضریب همسانی درونی و بازآزمایی مورد بررسی قرار گرفته که نتایج نشان از پایایی مناسب این مقیاس دارند. در یک اظهار نظر کلی می‌توان گفت که با توجه به ضرایب روایی و پایایی مناسب مقیاس SBSA، کوتاه بودن، سهولت اجرا و نمره گذاری، مقیاس مذکور ابزار مناسبی برای سنجش و ارزیابی خودباوری‌های مربوط به اضطراب اجتماعی به حساب می‌آید و می‌توان از آن در تحقیقات مربوط به نقش باورهای مربوط به خود در ایجاد و دوام اختلال اضطراب اجتماعی استفاده نمود. یکی از محدودیت‌هایی که پژوهش حاضر با آن رو به روست، انجام مطالعه در جمعیت دانشجویی است؛ بنابراین می‌بایست در تعمیم نتایج آن به سایر جمعیت‌ها دقت لازم صورت گیرد. همچنین در این مطالعه، مانند بسیاری از مطالعات دیگر از ابزارهای خودگزارش‌دهی استفاده شده است، که نسبت به روش‌هایی همچون مشاهده رفتار واقعی و مصاحبه اعتبار کمتری دارد. از آن‌جا که در این پژوهش به مطالعه ویژگی‌های روان‌سنجی مقیاس در نمونه غیربالینی پرداخته شده است، توصیه می‌شود پژوهش‌های آتی در نمونه‌های بالینی صورت گیرند. نتایج حاصل از این پژوهش می‌تواند در موقعیت‌های بالینی، درمانی، پژوهشی و آموزشی مربوط به اضطراب اجتماعی مورد استفاده قرار گیرد.

منابع

- 1- Stein MB, Stein DJ. Social anxiety disorder. *Lancet*. 2008; 371(9618): 1115-25.
- 2- Kessler RC, Berglund P, Demler O, Jin R, Merikangas KR, Walters EE. Lifetime prevalence and age-of-onset distributions of DSM-IV disorders in the National Comorbidity Survey Replication. *Arch Gen psychiatry*. 2005; 62(6): 593-602.
- 3- Ruscio AM, Brown TA, Chiu WT, Sareen J, Stein MB, Kessler RC. Social fears and social phobia in the USA: results from the National Comorbidity Survey Replication. *Psychol Med*. 2008; 38(1): 15-28.
- 4- Beesdo K, Bittner A, Pine DS, Stein MB, Höfler M, Lieb R, et al. Incidence of social anxiety disorder and the consistent risk for secondary depression in the first three decades of life. *Arch Gen psychiatry*. 2007; 64(8): 903-12.

در موقعیت‌های اجتماعی مصون بمانند. باورهای شرطی (آیتم‌های ۱-۳-۵-۸-۱۰-۱۲-۱۳)، بدین معنی هستند که افراد با اضطراب اجتماعی عقیده دارند در صورت داشتن معیاری خاص، با ارزیابی منفی دیگران مواجه خواهند شد. باورهای مطلق (آیتم‌های ۲-۶-۹-۱۴)، نیز نشان می‌دهند که افراد مضطرب اجتماعی معتقدند که دیگران همیشه تفکری منفی نسبت به آنها دارند. در این راستا نتایج پژوهش ونگ و مولدس [۳۱] نشان داد که مدل سه عاملی نظری بر اساس مدل کلارک و ولز، از شاخص‌های مناسبی برخوردار است. همچنین نتایج مطالعه ونگ و مولدس [۳۱] و ونگ و همکاران [۳۲] حاکی از آن است که مدل سه عاملی نظری نسبت به مدل دو عاملی تجربی و مدل تک عاملی از برازش مناسب‌تری برخوردار است. این یافته پژوهش، نشان دهنده ثبات و همسانی بین فرهنگی مقیاس خودباوری‌های مربوط به اضطراب اجتماعی است. همبستگی آیتم‌ها و همبستگی عوامل با نمره کل مقیاس از طریق ضریب همبستگی پیرسون محاسبه شد، که کلیه ضرایب رضایت بخش و معنادار بودند. ونگ و مولدس [۳۱] همبستگی آیتم‌ها با کل مقیاس SBSA را در محدوده ۰/۵۸ تا ۰/۷۹. و رضایت بخش به دست آوردند. در مطالعه ونگ و همکاران [۳۲] نیز آیتم‌های مقیاس با یکدیگر و با نمره کل مقیاس همبستگی معناداری داشتند. جهت بررسی روایی ملاکی مقیاس، همبستگی مقیاس SBSA با پرسش‌نامه اضطراب اجتماعی جرابک و هراس اجتماعی (SPIN)، از طریق ضریب همبستگی پیرسون محاسبه شد. مقادیر به دست آمده قابل قبول و معنادار و نشان دهنده روایی همگرایی مقیاس می‌باشند. ونگ و مولدس [۳۱] نیز در مطالعه خود همبستگی مقیاس SBSA و خرده مقیاس‌های آن را با مقیاس‌های FNE، SPS، SIAS، BAI، BDI-II محاسبه کردند، که نتایج نشان داد میان مقیاس SBSA و مقیاس‌های مذکور همبستگی مناسبی وجود دارد. به منظور تعیین مطلوبیت شاخص ضریب پایایی از روش ضریب همسانی درونی استفاده شد. ضرایب پایایی برای کل مقیاس و عوامل آن بین ۰/۶۳ تا ۰/۸۱ قرار دارد که ضرایب مطلوبی بوده و نشان دهنده هماهنگی درونی این مقیاس می‌باشد. مقیاس SBSA در سایر مطالعات نیز از ضرایب همسانی بالایی

- 20- Hofmann SG, DiBartolo PM. An instrument to assess self-statements during public speaking: Scale development and preliminary psychometric properties. *Behav Ther.* 2000; 31(3): 499-515.
- 21- Rapee RM, Lim L. Discrepancy between self- and observer ratings of performance in social phobias. *J Abnorm psychol.* 1992; 101(4): 728-31.
- 22- Abbott MJ, Rapee RM. Post-event rumination and negative self-appraisal in social phobia before and after treatment. *J Abnorm Psychol.* 2004; 113(1): 136-44.
- 23- Glass CR, Merluzzi TV, Biever JL, Larsen KH. Cognitive assessment of social anxiety: Development and validation of a self-statement questionnaire. *Cogn Ther Res.* 1982; 6(1): 37-55.
- 24- Turner SM, Johnson MR, Beidel DC, Heiser NA, Lydiard RB. The Social Thoughts and Beliefs Scale: a new inventory for assessing cognitions in social phobia. *Psychol Assess.* 2003; 15(3): 384-91.
- 25- Rodebaugh TL. Hiding the self and social anxiety: The core extrusion schema measure. *Cogn Ther Res.* 2009; 33(1): 90-109.
- 26- Boden MT, John OP, Goldin PR, Werner K, Heimberg RG, Gross JJ. The role of maladaptive beliefs in cognitive-behavioral therapy: evidence from social anxiety disorder. *Behav Res ther.* 2012; 50(5): 287-91.
- 27- Geravad F, Shokri O, Khodae, A, Omarayi M. Standardization, validity and reliability of short-scale of fear of negative evaluation in adolescent students 18-12 years in Tehran. *Psychol stud.* 2011; 1: 65-96. [Persian].
- 28- Tavoli A, Allah yari AA, Azad fallah P, Fathi ashtiyani A, Melyani M, Sahragard M. Validity and Reliability of the Farsi Version of Social Interaction Anxiety Scale (SIAS). *Iran J Psychiatry Clin Psychol.* 2012; 70: 227-32. [Persian].
- 29- Atri fard M, Rasool zade tabatabayi K, Shaeri MR, Azad fallah P, Jan bozorgi M, Asghari moghadam MA, et al. Factor structure and psychometric properties of negative image Scale. *Clin Psychol Personal.* 2013; 8: 123-42. [Persian].
- 30- Wong QJ, Moulds ML. Impact of rumination versus distraction on anxiety and maladaptive self-beliefs in socially anxious individuals. *Behav Res Ther.* 2009; 47(10): 861-7.
- 31- Wong QJ, Moulds ML. Erratum to: a new measure of the maladaptive self-beliefs in social anxiety: psychometric properties in a non-clinical sample. *J psychol behav assess.* 2011; 33(2): 285-97.
- 32- Wong QJ, Moulds ML, Rapee RM. Validation of the Self-Beliefs Related to Social Anxiety Scale A Replication and Extension. *Assess.* 2014; 21(3): 300-11.
- 33- Wong QJ, Moulds ML. Impact of anticipatory processing versus distraction on multiple indices of
- 5- Otto MW, Pollack MH, Maki KM, Gould RA, Worthington JJ, Smoller JW, et al. Childhood history of anxiety disorders among adults with social phobia: rates, correlates, and comparisons with patients with panic disorder. *Depress Anxiety.* 2001; 14(4): 209-13.
- 6- Goldin PR, Manber-Ball T, Werner K, Heimberg R, Gross JJ. Neural mechanisms of cognitive reappraisal of negative self-beliefs in social anxiety disorder. *Biol psychiatry.* 2009; 66(12): 1091-9.
- 7- Makkar SR, Grisham JR. The predictors and contents of post-event processing in social anxiety. *Cogn Ther Res.* 2011; 35(2): 118-33.
- 8- Clark DM, Wells A. A cognitive model of social phobia. *Social phobia: Diagnosis, assessment, and treatment.* New York: The Guilford Press; 1995. p. 65-83.
- 9- Hofmann SG. Cognitive factors that maintain social anxiety disorder: A comprehensive model and its treatment implications. *Cogn behav ther.* 2007; 36(4): 193-209.
- 10- Rapee RM, Heimberg RG. A cognitive-behavioral model of anxiety in social phobia. *Behav Res ther.* 1997; 35(8): 741-56.
- 11- Wong QJ, Moulds ML. Does Rumination Predict the Strength of Maladaptive Self-Beliefs Characteristic of Social Anxiety Over Time? *Cogn ther Res.* 2012; 36(1): 94-102.
- 12- Clark DM. A cognitive perspective on social phobia. *The essential handbook of social anxiety for clinicians.* 2005. p. 193-218.
- 13- Dodge CS, Hope DA, Heimberg RG, Becker RE. Evaluation of the Social Interaction Self-Statement Test with a social phobic population. *Cogn Ther Res.* 1988; 12(2): 211-22.
- 14- Fergus TA, Valentiner DP, Kim H-S, Stephenson K. The social thoughts and beliefs scale: Psychometric properties and its relation with interpersonal functioning in a non-clinical sample. *Cogn Ther Res.* 2009; 33(4): 425-31.
- 15- Beazley MB, Glass CR, Chambless DL, Arnkoff DB. Cognitive self-statements in social phobia: A comparison across three types of social situations. *Cogn ther Res.* 2001; 25(6): 781-99.
- 16- Becker CB, Namour N, Zayfert C, Hegel MT. Specificity of the social interaction self-statement test in social phobia. *Cogn ther Res.* 2001; 25(2): 227-33.
- 17- Beidel DC, Turner SM, Dancu CV. Physiological, cognitive and behavioral aspects of social anxiety. *Behav Res ther.* 1985; 23(2): 109-17.
- 18- Cacioppo JT, Glass CR, Merluzzi TV. Self-statements and self-evaluations: A cognitive-response analysis of heterosocial anxiety. *Cogn Ther Res.* 1979; 3(3): 249-62.
- 19- Hofmann SG, Moscovitch DA, Kim H-J, Taylor AN. Changes in self-perception during treatment of social phobia. *J Consul Clin Psychol.* 2004; 72(4): 588-96.

anxiety in socially anxious individuals. *Behav Res ther.* 2011; 49(10): 700-6.

34- Fardi M. The Effectiveness of life skills training on reducing social anxiety and increase self-esteem of students in boarding school. [Dissertation]. Mashhad, Iran: University of Ferdowsi; 2013. [Persian].

35- Connor KM, Davidson JR, Churchill LE, Sherwood A, Weisler RH, Foa E. Psychometric properties of the Social Phobia Inventory (SPIN) New self-rating scale. *Br J Psychiatry.* 2000; 176(4): 379-86.

36- Abdi R. Interpretation biases in social anxiety disorder. [Dissertation]. Tehran, Iran: Tehran University of Medical Science; 2003. [Persian].

37- Bahrami M. Compare anxiety, social anxiety and irrational thinking early and late adolescence. Faculty of Education and psychology [Dissertation]. Mashhad, Iran: University of Ferdowsi; 2011. [Persian].

38- Hasanvand amoozade M, Bagheri A, Shaeeri M. Study the validity and reliability of social phobia inventory in Iranian non-clinical samples. Proceedings of the Fifth Seminar mental health. Shahed University and Central Office of Student Services of Ministry of Health, Science and Technology. 2010. [Persian].

Validation and Adaptation of Self-Beliefs Related to Social Anxiety Scale (SBSA)

Adelipoor, Z. Master Student., Javadi, A. * Master Student., Kareshki, H. Ph.D.

Abstract

Introduction: The present study was designed to evaluate the psychometric properties of self-beliefs related to social anxiety scale (SBSA) among Iranian society by using descriptive Method.

Method: Statistical population of this research was all students in Ferdowsi University of Mashhad in the first year of undergraduate of 2014-2015 academic years. 402 students were selected by cluster sampling method among them. Data were collected by using 15- items of self-beliefs related to social anxiety scale (SBSA); Jerabek's social anxiety scale and social phobia scale.

Results: Construct validity (confirmatory factor analysis) was used to determine validity of scale and also criterion –related validity was measured by with Jerabek's social anxiety scale and social phobia scale. Internal consistency with Cronbach's alpha index was used to determinin the reliability. Based on results of confirmatory factor analysis 3 factors model of SBSA has fit partly. The overall reliability of scale was obtained 81% by Cronbach's alpha.

Conclusion: Statistical analysis showed that this scale can be used to measure self-beliefs related to social anxiety for the Iranian population.

Keywords: validity, reliability, self-beliefs related to social anxiety

---

*Correspondence E-mail:
javadi@ut.ac.ir